

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

бульв. Дружби народів, 28, м. Київ, 01103, код ЄДРПОУ 40381452

РІШЕННЯ

02.12.2016

м. Київ

№ 131

Про схвалення висновку до проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення сфери фінансового контролю та врегулювання окремих питань застосування антикорупційних механізмів" (реєстр. № 5318-1 від 11 листопада 2016 року)

Відповідно до частини першої статті 8 Закону України "Про запобігання корупції, враховуючи лист Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності від 22 листопада 2016 року № 04-18/3-2462, Національне агентство з питань запобігання корупції

ВИРІШИЛО:

1. Схвалити висновок до проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення сфери фінансового контролю та врегулювання окремих питань застосування антикорупційних механізмів" (реєстр. № 5318-1 від 11 листопада 2016 року), що додається.

2. Керівнику апарату забезпечити повідомлення Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності про прийняте рішення у встановленому законодавством порядку.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника Голови Національного агентства з питань запобігання корупції Радецького Р.С.

Голова

Н. Корчак

СХВАЛЕНО

Рішення Національного агентства
з питань запобігання корупції
02 грудня 2016 № 131

ВИСНОВОК

до проекту Закону України

"Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення сфери фінансового контролю та врегулювання окремих питань застосування антикорупційних механізмів"
(реєстр. № 5318-1 від 11 листопада 2016 року)

Проектом Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення сфери фінансового контролю та врегулювання окремих питань застосування антикорупційних механізмів" (реєстр. № 5318-1 від 11 листопада 2016 року), внесеним на розгляд Верховної Ради України народним депутатом України Дерев'янком Ю.Б та іншими (далі – проект Закону), пропонується розширити дію передбачених Законом України "Про запобігання корупції" (далі – Закон) превентивних антикорупційних механізмів, зокрема фінансового контролю та спеціальної перевірки.

Разом з тим до проекту Закону Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) вважає за доцільне висловити такі зауваження і пропозиції:

1. Проектом Закону пропонується поширити дію передбачених Законом превентивних антикорупційних механізмів фінансового контролю, зокрема, на:

осіб, які є членами чи кандидатами у члени консультативно-дорадчих органів при посадових особах або органах влади всіх рівнів, юридичних особах публічного права, утворених для сприяння участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики (в тому числі, рад, які створюються за участі громадськості та забезпечують врахування громадської думки при здійсненні діяльності органом влади), комісій, в тому числі, конкурсних (кваліфікаційних, кваліфікаційно-дисциплінарних, консультативних, консультативно-дорадчих, атестаційних), які організовують, проводять конкурси (відбори) претендентів на посади в органах влади, юридичних особах публічного права, а також фізичні особи, які на громадських засадах виконують або мають намір виконувати повноваження, делеговані їм органами влади, і при цьому не є особами, зазначеними у пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої цієї статті;

фізичних осіб, які входять до складу керівних постійно діючих статутних органів політичних партій.

У зв'язку цим слід зазначити, що включення до суб'єктів, на яких поширюється дія Закону, необґрунтовано широкого переліку осіб може

призвести до надмірного навантаження на Національне агентство, унеможлививши при цьому належне виконання ним своїх функцій.

Замість зосередження уваги на перевірці декларацій осіб, які претендують на зайняття посад або вже їх займають, зі справді високим корупційним ризиком, Національне агентство буде змушене займатися перевіркою сотень тисяч інших осіб.

Враховуючи наведене, з кола осіб, на яких проектом Закону пропонується поширити дію Закону щодо фінансового контролю, слід виключити вищезазначені категорії осіб.

У зв'язку з цим інші норми пункту 4 розділу I проекту Закону, що стосуються суб'єктів декларування, яких запропоновано виключити з кола декларантів, потребують відповідного доопрацювання.

2. Підпунктом "а" підпункту 1 пункту 4 розділу I проекту Закону пропонується доповнити частину першу статті 1 Закону новим абзацом такого змісту:

"державний орган – орган державної влади, в тому числі колегіальний державний орган, інший суб'єкт публічного права, незалежно від наявності статусу юридичної особи, якому згідно із законодавством надані повноваження здійснювати від імені держави владні управлінські функції, юрисдикція якого поширюється на всю територію України або на окрему адміністративно-територіальну одиницю".

Проте у законодавстві України не визначено поняття колегіальний державний орган. Натомість існують державні колегіальні органи, які відповідно до Законів України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" та "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні" здійснюють свої повноваження як Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг та Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

Також суб'єкт законодавчої ініціативи пропонує поширити визначення терміну «державний орган» на інші суб'єкти публічного права, незалежно від наявності статусу юридичної особи, яким згідно із законодавством надані повноваження здійснювати від імені держави владні управлінські функції, юрисдикція яких поширюється на всю територію України або на окрему адміністративно-територіальну одиницю.

Вважаємо, що поширення визначення терміну "державний орган" на інших суб'єктів публічного права, незалежно від наявності статусу юридичної особи, яким згідно із законодавством надані повноваження здійснювати від імені держави владні управлінські функції, юрисдикція яких поширюється на всю територію України або на окрему адміністративно-територіальну одиницю, призведе до правової невизначеності, оскільки на них буде поширюватись законодавство про державну службу, а Закон України "Про державну службу" використовує поняття «державні органи» та при цьому не містить його визначення.

Також віднесення вищевказаних суб'єктів публічного права до державних органів може призвести до ускладнення виконання своїх повноважень, зокрема, Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, оскільки він є відповідно до частини другої статті 3 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" юридичною особою публічного права.

Також зазначаємо, що відповідно до підпункту "а" пункту 2 частини першої статті 3 Закону серед суб'єктів, на яких поширюється дія Закону, є особи, які для цілей Закону прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, а саме: *посадові особи юридичних осіб публічного права*, які не зазначені у пункті 1 частини першої статті 3 Закону.

Таким чином, підпункт «а» підпункту 1 пункту 4 розділу I проекту Закону потребує доопрацювання в частині виключення із визначення терміну "державний орган" слів "інший суб'єкт публічного права, незалежно від наявності статусу юридичної особи, якому згідно із законодавством надані повноваження здійснювати від імені держави владні управлінські функції".

3. Приміткою до статті 56 Закону визначено посади, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, претенденти на зайняття яких проходять спеціальну перевірку.

Проведення спеціальної перевірки стосовно претендентів на зайняття посад голів таких колегіальних органів, як Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Антимонопольний комітет України, Національне агентство з питань запобігання корупції, Рахункова палата, вже передбачено у примітці до вказаної статті Закону як щодо кандидатів на посади керівників державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України.

Враховуючи викладене, внесення змін у примітку до статті 56 Закону в частині виокремлення голів вищезазначених колегіальних органів для проведення стосовно них спеціальної перевірки є недоцільним.

4. Крім того, для включення посад представників Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини до посад, щодо претендентів на зайняття яких проводиться спеціальна перевірка, потрібно здійснити ґрунтовний аналіз їх повноважень та відповідальності, яку вони несуть.

У зв'язку з цим пропонуємо у разі потреби здійснити врегулювання належності представників Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини до відповідних посад не на законодавчому рівні (зміни у примітку до статті 56 Закону), а шляхом визначення рішенням Національного агентства (зміни до Переліку посад з високим та підвищеним рівнем корупційних ризиків).

Таким чином, Національне агентство рекомендує Верховній Раді України за результатами розгляду у першому читанні проекту Закону України "Про

внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення сфери фінансового контролю та врегулювання окремих питань застосування антикорупційних механізмів" (реєстр. № 5318-1 від 11 листопада 2016 року), внесеного на розгляд Верховної Ради України народним депутатом України Дерев'янком Ю.Б., та іншими, повернути законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

**Голова Національного
агентства з питань запобігання корупції**

 Н.М. Корчак